



Raadsinformatiebrief

Onderwerp: Afronding pilot zwarte rat.

Inleiding

De gemeente Eindhoven ondersteunt de bewoners bij de aanpak van zwarte en bruine ratten in hun omgeving, huis en/of tuin door de inzet van een extern adviseur bij iedere melding.

Zij geeft hiervoor het Kennis Adviescentrum Dierplagen (KAD) opdracht om bewoners, die melding doen van ratten, te adviseren bij het weren en bestrijden van zwarte ratten in hun woning en tuin. Dit betreft een (kosteloos) advies op maat conform de principes van Integrated Pest Management (IPM) en voor zover zichtbaar of te beoordelen vanaf het maaiveld. IPM houdt onder meer in dat weringsmaatregelen getroffen worden alvorens eventueel bestrijding ingezet mag worden.

Desondanks ervaren bewoners in verschillende wijken in Eindhoven overlast van de aanwezigheid van de zwarte rat in en nabij hun woningen en doen hier melding van. Eind 2019 is door het KAD in opdracht van de gemeente, samen met een aantal huiseigenaren en huurders een pilot gestart naar de preventieve maatregelen tegen de zwarte rat.

De aanbevelingen uit deze pilot zijn:

- laten uitvoeren van een extra eindmeting;
- de bewoners van de projectgebieden aan (blijven) sporen om melding te doen;
- een gemeenschappelijk 'buurtgevoel' creëren (d.m.v. bewonersbijeenkomsten);
- de informatieflyer over ratten visualiseren en actief verspreiden.

- Actueel maatschappelijk onderwerp/probleem
- Coalitieafspraken
- Motie/amendement/toezegging
- Anders, namelijk

Besluit van college van burgemeester en wethouders

1. Kennis nemen van de rapportage van de pilot zwarte rat
2. Integraal overnemen van de aanbevelingen uit de pilot

Toelichting pilot zwarte rat

De pilot betreft 2 projectlocaties (totaal 19 woningen) en is gestart met een bewonersbijeenkomst. Tijdens een nulmeting zijn in totaal 92 rattenwaarnemingen



vastgelegd waarvan 85 keer op 1 adres. Na inspectie van de individuele locaties heeft iedere deelnemer een eigen inspectierapport ontvangen met adviezen over bouwkundige wering, voedselbronnen en schuilgelegenheden. Hierna is een eenmalige bestrijding van de zwarte rat uitgevoerd. Hierbij zijn 19 zwarte ratten gevangen. Tijdens een tweede bewonersbijeenkomst is de tussenstand besproken met de deelnemers.

Door middel van een telefonische enquête in januari jl is gebleken dat 59% van de geadviseerde maatregelen was uitgevoerd. Vooral de bouwkundige maatregelen blijven achter qua uitvoering maar staan veelal nog op de planning van de deelnemers of ze zijn hiervoor afhankelijk van de woningbouwcorporatie.

Tijdens de eindmeting is nog slechts 3 keer een zwarte rat waargenomen.

De belangrijkste conclusie uit de pilot is dat het opvolgen van de adviezen die door experts worden gegeven, ertoe leiden dat de overlast van zwarte ratten inderdaad afneemt. Daarbij is het belangrijk continue te kijken naar maatregelen die op lokale schaal invloed hebben.

Dankzij de pilot is het voor de betrokken bewoners inzichtelijk geworden wat zij kunnen doen om hun huis en tuin zo onaantrekkelijk en ontoegankelijk als mogelijk te maken voor de zwarte rat.

Geconcludeerd wordt dat de gemeente Eindhoven voldoet aan de wettelijke en regelgevende kaders. Ook wordt geconcludeerd dat de gemeente Eindhoven bovendien haar rol serieus neemt en de burgers ondersteunt bij plaagdieren via diverse kanalen met het oog op duurzaamheid en bewustwording van de burgers.

Helaas is het onmogelijk gebleken om de zwarte ratten, als ze eenmaal in een bepaald gebied leven, uit te roeien. Zij hebben een groot aanpassingsvermogen en leven graag in de nabijheid van mensen. Bewoners/huiseigenaren dienen zich bewust te zijn en te blijven van het belang van het beperken van voedselaanbod en andere weringsmaatregelen in en rondom de woning. Alleen hiermee wordt/blijft de populatie beperkt.

In de pilot wordt het principe van de draagkracht van een gebied toegelicht. Het is de maximale populatiegrootte die over langere tijd in een gebied kan voorkomen. Een populatie kan groeien zolang voedsel, schuil- en nestelplekken onbeperkt aanwezig zijn. Wanneer deze schaars zijn, kan een populatie nooit heel groot worden en ontstaat geen plaag. Het uitvoeren van bestrijding verlaagt weliswaar tijdelijk het aantal plaagdieren maar dit effect is van korte duur wanneer voedsel-/schuil-/nestelbronnen aanwezig blijven.

Het is zaak om juist de draagkracht van een gebied te beperken om de populatie te beheersen. Immers een dier dat niet geboren wordt, hoeft niet te worden bestreden. Dit vraagt in veel gevallen een omschakeling in denken van bestrijden naar voorkomen.

De te nemen acties naar aanleiding van de aanbevelingen uit de pilot zijn:

- We laten een extra eindmeting (met wildcamera's en in overleg met de deelnemers) uitvoeren om een beter beeld te krijgen van de daadwerkelijke realisatie van de geadviseerde maatregelen en het effect daarvan.



- De huidige informatie flyer over ratten wordt aangepast op basis van de ervaringen uit de pilot. Zo worden de in de pilot verstrekte adviezen vertaald in een top 5 en opgenomen in de flyer alsmede de aansporing om melding te blijven doen van rattenoverlast. De nieuwe flyer wordt gevisualiseerd en komt ook weer op de website te staan.
- Middels bewonersbijeenkomsten en andere vormen van communicatie (o.a. de gemeentelijke website en social media) blijven we het principe van ecologische draagkracht en het belang van een gezamenlijke aanpak onder de aandacht brengen.

Daarbij willen we de volgende extra punten oppakken:

- De Engelstalige flyer wordt verbeterd en opnieuw onder de aandacht gebracht.
- Via een wijkinformatie brief met daarbij onze flyer schrijven we de bewoners van de projectgebieden aan met informatie over de pilot, de uitkomsten, wat ze zelf kunnen doen met de nadruk op de top 5 uit de pilot en het verzoek om melding te blijven doen van rattenoverlast.
- Wanneer bewoners melding doen van ratten gaan we vanaf heden de link van de (vernieuwde) flyer, vooruitlopend op de advisering door KAD, opsturen naar de melder.
- We gaan in overleg met de woningbouwcorporaties waarbij we met de informatie uit de pilot, ook bij hen het belang van de (bouwkundige) maatregelen en de verantwoordelijkheid hierbij voor huiseigenaren onder de aandacht brengen. Ook bespreken we de mogelijkheid om communicatief samen op trekken.

Er ontstaat op deze manier een totaalpakket van communicatie middelen, overleg met woningbouwcorporaties, een tweetalige flyer en interne communicatieafspraken. Dit is een aanvulling ten opzichte van de eerdere aanpak van advisering en ondersteuning bij overlast van zwarte rat.

Daarbij informeren we de deelnemers van de pilot over de rapportage met een aan hen gerichte brief met een link naar de rapportage.

Kosten

De kosten van de pilot en een extra eenmalige meting worden betaald uit het budget plaagdierbestrijding en de extra middelen die daarvoor beschikbaar zijn gesteld.

Bijlagen

1. Pilot zwarte rat rapportage KAD
2. Begeleidende brief voor de deelnemers van de pilot

Burgemeester en wethouders van Eindhoven,

secretaris